KPMG

Daňovky

Daňové a právne aktuality

Právo

Dane

Daňové a právne aktuality | apríl 2020

Parlament schválil dlho očakávaný balík opatrení v oblasti pracovného práva

Ťažiskom vládnych opatrení súvisiacich s nákazou COVID-19 sú navrhované zmeny Zákonníka práce, ktoré sa dotýkajú najmä organizácie práce, rozvrhnutia pracovného času, čerpania dovolenky a prekážok v práci na strane zamestnanca i zamestnávateľa.

Milina Schifferdeckerová
mschifferdeckerova@kpmg.sk
+421 907 745 045

Ladislav Šimko
kpmg@kpmg.sk
+421 2 5998 4111

Účelom zmien, ktoré prijala vláda na rokovaní 31. marca 2020, je umožniť zamestnávateľom flexibilnejšie reagovať na zmeny vzniknuté v dôsledku vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu („stav núdze“).

Prehľad navrhovaných zmien Zákonníka práce

Vláda schválila návrh na prijatie zmien v oblasti pracovného práva a zamestnanosti v skrátenom legislatívnom konaní a podľa navrhovaného znenia má nadobudnúť účinnosť vyhlásením v zbierke zákonov.

1. Práca z domu („Home office“)

Ak to dohodnutý druh práce umožňuje bude **zamestnávateľ oprávnený nariadiť** výkon práce z domu aj bez súhlasu zamestnanca a obdobne aj zamestnanec bude mať **právo** vykonávať prácu z domu, pokiaľ na strane zamestnávateľa neexistujú vážne prevádzkové dôvody.

Podľa doterajšej právnej úpravy nie je možné jednostranne nariadiť výkon práce z domu zamestnávateľom bez súhlasu zamestnanca.

2. Nariadenie čerpania dovoleniek

Skracuje sa lehota na nariadenie čerpania dovolenky zamestnávateľom. Podľa navrhovanej právnej úpravy bude zamestnávateľ oprávnený nariadiť čerpanie dovolenky najmenej 7 dní vopred (Zákonník práce v platnom znení ustanovuje povinnosť zamestnávateľa oznámiť čerpanie dovolenky aspoň 14 dní vopred). V prípade nevyčerpanej dovolenky návrh zákona umožňuje určiť jej čerpanie 2 dni vopred. Toto obdobie môže byť i skrátené so súhlasom zamestnanca.

3. Dodatočné odpracovanie času - toto ustanovenie NEBOLO schválené v NRSR

Ak v dôsledku vyhlásenia stavu núdze nie je možné prideľovať zamestnancovi prácu celkom alebo z časti, bude zamestnávateľ oprávnený dodatočne nariadiť zamestnancovi odpracovanie času, za ktorý mu patrila náhrada mzdy počas prekážok na strane zamestnávateľa (§ 142 Zákonníka práce a prekážok na strane zamestnávateľa zavedených novelou Zákonníka práce).

Dodatočné odpracovanie času bude možné nariadiť:

- najviac v rozsahu 400 hodín v kalendárnom roku a
- v lehote najneskôr do 12 mesiacov odo dňa, keď prekážka v práci nastala.

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.

Hoci zamestnancovi za takýto výkon práce patrí dosiahnutá mzda, nebude sa tento čas započítavať do priemerného týždenného pracovného času podľa § 85 Zákonníka práce a preto mu nevznikne nárok za prácu nadčas.

Zametnávateľ bude povinný takto odpracovaný čas osobitne označiť v evidencii pracovného času vedenej podľa § 99 Zákonníka práce.

4. Rozvrhnutie pracovného času

Vo všeobecnosti je zamestnávateľ povinný rozvrhnutie pracovného času oznámiť zamestnancovi najmenej týždeň vopred a s platnosťou najmenej na týždeň.

Návrh zákona počíta so skrátením lehoty na oznámenie rozvrhnutia pracovného času na dva dni vopred, pričom možno so zamestnancom dohodnúť i kratšiu lehotu.

5. Prekážky na strane zamestnávateľa a skrátenie nároku na náhradu mzdy

V prípade, ak zamestnanec nemôže vykonávať prácu z dôvodu zastavenia alebo obmedzenia činnosti zamestnávateľa *na základe rozhodnutia príslušného orgánu* alebo *ako dôsledku vyhlásenia* stavu núdze, považuje sa to za prekážku v práci na strane zamestnávateľa.

Za toto obdobie patrí zamestnancovi náhrada mzdy, ktorá sa však automaticky znižuje na 80 % jeho priemerného zárobku (najmenej však vo výške minimálnej mzdy). Na zníženie mzdy sa nevyžaduje súhlas zamestnanca ani predchádzajúca dohoda so zástupcami zamestnancov.

6. Ochrana zamestnancov a zákaz výpovede

Neprítomnosť zamestnanca v práci z dôvodu karanténneho opatrenia a izolácia sa považuje za dôležitú osobnú prekážku v práci na strane zamestnanca, pre ktorú je zamestnanec povinný ospravedlniť zamestnanca v práci. Za toto obdobie *nepatrí zamestnancovi náhrada mzdy* (pokiaľ nie je v zákone uvedené inak).

Počas obdobia ospravedlnenej neprítomnosti v práci z dôvodu karanténnych opatrení alebo ošetrovania člena rodiny (OČR) sa zamestnanec považuje za dočasne prácneneschopného, teda v ochrannej dobe, počas ktorej platí zákaz výpovede (§ 64 Zákonníka práce).

Po ukončení karanténnych opatrení a OČR je zamestnávateľ povinný podľa § 157 ods. 3 Zákonníka práce posudzovať zamestnanca akoby sa vrátil do práce po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti a zaradiť ho na pôvodnú prácu a pracovisko. Ak zaradenie na pôvodnú prácu a pracovisko nie je možné, zamestnávateľ je povinný zaradiť ho na inú prácu zodpovedajúcu pracovnej zmluve.

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.

Vláda schválila rámec finančnej kompenzácie na podporu zamestnanosti

Vláda SR schválila aj rámec finančnej kompenzácie pre zamestnávateľov a samostatne zárobkovo činné osoby („SZČO“), ktorí aj napriek obmedzeniam svojej prevádzkovej činnosti, poklesu tržieb alebo výpadku subdodávateľov v dôsledku COVID-19 udržia pracovné miesta.

Milina Schifferdeckerová
mschifferdeckerova@kpmg.sk
+421 907 745 045

Ladislav Šimko
kpmg@kpmg.sk
+421 2 5998 4111

Rámec finančnej kompenzácie na podporu zamestnanosti

Navrhované opatrenia na podporu zamestnanosti a trhu práce zavádzajú možnosť kompenzácie formou finančného príspevku pre zamestnávateľov a SZČO. Cieľom opatrení je zmiernenie dopadov stavu núdze pre tých zamestnávateľov a SZČO, ktorí udržia pracovné miesta napriek:

- povinnosti prerušenia alebo obmedzenia svojej prevádzkovej činnosti na základe opatrenia Úradu verejného zdravotníctva („ÚVZ“);
- prerušenia alebo obmedzenia svojej prevádzkovej činnosti z dôvodu ochrany zdravia svojich zamestnancov;
- poklesu tržieb alebo výpadku subdodávateľov.

Po splnení všeobecných a osobitných podmienok bude kompenzácia poskytovaná formou:

- finančného príspevku pre zamestnávateľov slúžiaceho na úhradu časti mzdových nákladov zamestnancov, ktorým z dôvodu prerušenia alebo obmedzenia svojej prevádzkovej činnosti nemôžu prideľovať prácu, a
- finančného príspevku pre SZČO na úhradu odvodových povinností do poistných fondov a čiastočnú kompenzáciu výpadku ich príjmov zo zárobkovej činnosti.

1. Oprávnené obdobie

Nárok na poskytnutie príspevku vzniká v období od 12. marca 2020 do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bude rozhodnutie ÚVZ o uzatvorení alebo obmedzení prevádzok zrušené.

2. Oprávnení žiadatelia

Zamestnávatelia a samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré vznikli a začali prevádzkovať svoju činnosť najneskôr k 1. 2. 2020 a súčasne k 31.12.2019 nie sú podnikom v ťažkostiach.

Pre poskytnutie príspevku sa za zamestnávateľa považuje:

- právnická osoba, ktorá má sídlo alebo sídlo svojej organizačnej jednotky na území SR;
- fyzická osoba, ktorá má na území SR pobyt a zamestnáva fyzickú osobu v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu;
- organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby alebo zahraničnej fyzickej osoby s pracovnoprávnou subjektivitou, ktorá je oprávnená podnikať na území SR podľa osobitného predpisu;

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.

- právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá vykonáva niektoré činnosti podľa zákona o službách zamestnanosti.

Pre poskytnutie príspevku sa za SZČO považuje fyzická osoba, ktorá:

- prevádzkuje živnosť;
- vykonáva činnosť podľa osobitných predpisov (napr. daňový poradca, advokát, notár, audítor, a pod.)
- vykonáva poľnohospodársku výrobu vrátane hospodárenia v lesoch a na vodných plochách.

3. Osobitné podmienky pre poskytnutie príspevku

Podmienkami pre poskytnutie príspevku pre zamestnávateľa alebo SZČO, ktorá je zamestnávateľom, sú nasledovné skutočnosti:

- vyplatiť zamestnancovi náhradu mzdy vo výške 80 % jeho priemerného zárobku,
- záväzok, že 2 mesiace po mesiaci, za ktorý žiada príspevok, neskončí pracovný pomer, resp. neurobí právny úkon, ktorým by skončil pracovný pomer so zamestnancom výpoveďou alebo dohodou z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) a b) Zákonníka práce,
- predložiť údaj o stave zamestnancov k 31.3.2020,

4. Mechanizmus poskytnutia príspevku

Navrhovanú finančnú kompenzáciu bude poskytovať miestne príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorého územnom obvode zamestnávateľ alebo SZČO udrží pracovné miesta alebo v ktorom SZČO prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť.

Žiadatelia príspevku budú povinní na účely poskytnutia príspevku preukázať čestným vyhlásením splnenie:

- osobitných podmienok pre poskytnutie príspevku (podľa bodu 3.);
- splnenie ďalších podmienok podľa § 70 ods. 7 zákona o službách zamestnanosti;
- pokles tržieb v prípade zamestnávateľov a SZČO, ktorým v čase vyhlásenia stavu núdze poklesli tržby.

5. Výška príspevku

Podľa navrhovaných opatrení na podporu zamestnanosti a trhu práce je maximálna celková výška príspevku pre jedného žiadateľa 800 000 eur na obdobie realizácie podpory.

a) Podpora zamestnávateľov, ktorí v čase vyhlásenia Stavu núdze na základe rozhodnutia ÚVZ uzatvorili alebo zakázali prevádzky

Podpora je cielená na kompenzáciu mzdových nákladov zamestnancov, ktorým zamestnávateľ nemôže prideľovať prácu z dôvodu prekážky na strane zamestnávateľa (§ 142 Zákonníka práce).

Zamestnávateľ, ktorý v čase stavu núdze udrží pracovné miesta aj v prípade povinnosti prerušenia alebo obmedzenia svojej prevádzkovej činnosti na základe rozhodnutia ÚVZ. Príspevok bude zamestávateľovi poskytnutý formou úhrady náhrady mzdy zamestnanca vo výške 80 % jeho priemerného zárobku, najviac vo výške 1 100 eur.

b) Podpora zamestnávateľov a SZČO, ktorým v čase stavu núdze poklesli tržby

Podpora je cielená na kompenzáciu **úhradu časti náhrady mzdy zamestnanca** pre zamestnávateľa alebo SZČO, ktorá je zamestnávateľom, alebo **paušálny príspevok na náhradu straty príjmu zo zárobkovej činnost**i pre SZČO **nadväzne na pokles tržieb v porovnaní s rovnakým obdobím v roku 2019.**

Uvedený druh podpory sú podľa navrhovaných opatrení žiadať nasledovné subjekty:

- **Zamestnávateľ**, na ktorého sa v čase vyhláseného stavu núdze nevzťahuje povinnosť prerušenia alebo obmedzenia prevádzkovej činnosti na základe rozhodnutia ÚVZ, ale ktorý napriek poklesu tržby udrží pracovné miesta,
- **SZČO**, ktorá v čase vyhláseného stavu núdze prerušila alebo obmedzila vykonávanie alebo prevádzkovanie samostatnej zárobkovej činnosti na základe rozhodnutia ÚVZ alebo SZČO a ktorej poklesli tržby,
- **SZČO**, ktorá je zamestnávateľom, a ktorá v čase vyhláseného stavu núdze prerušila alebo obmedzila vykonávanie alebo prevádzkovanie samostatnej zárobkovej činnosti na základe Opatrenia ÚVZ alebo SZČO, ktorej poklesli tržby, ale ktorá napriek tomu udrží pracovné miesta.

Príspevok na úhradu časti náhrady mzdy zamestnanca alebo paušálny príspevok na náhradu straty príjmu sa poskytne v

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.

nasledovnej výške:

pokles tržieb	marec 2020	apríl 2020 a ďalšie mesiace stavu núdze
≥ 20 %	90 eur	180 eur
≥ 40 %	150 eur	300 eur
≥ 60 %	210 eur	420 eur
≥ 80 %	270 eur	540 eur

Maximálna celková výška príspevku na jedného oprávneného žiadateľa podľa tohto bodu je 200 000 eur/mesačne. Pre úplnosť dodávame, že navrhovaný rámec na poskytnutie podpory neobsahuje mechanizmus výpočtu poklesu tržieb jednotlivých zamestnávateľov a SZČO.

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.

Dane

Parlament dal zelenú mimoriadnym opatreniam vo finančnej oblasti

NRSR schválila viaceré opatrenia vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nákazy koronavírusom (COVID-19). Opatrenia sa týkajú daňovej, colnej, účtovnej oblasti a finančného trhu.

Branislav Ďurajka
bdurajka@kpmg.sk
+421 917 843 534

Marianna Dávidová
mdavidova@kpmg.sk
+421 907 745 029

NRSR na svojom včerajšom rokovaní (2. apríl 2020) schválila Návrh zákona o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19. Predmetom zákona sú opatrenia, prijaté v oblastiach, ktoré sú spravované Ministerstvom financií Slovenskej republiky a budú uplatňované od 12. marca 2020 až do konca toho kalendárneho mesiaca, v ktorom vláda Slovenskej republiky odvolá mimoriadnu situáciu („obdobie pandémie“).

Navrhované opatrenia sú rozdelené do nasledovných oblastí:

Opatrenia v daňovej, colnej a účtovnej oblasti

1. Opatrenia v správe daní

- *Zmeškanie lehôt* – v prípade zmeškania lehôt počas obdobia pandémie bude zmeškanie daňovníkovi odpustené za podmienky, že predmetný úkon vykoná najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie. Odpustenie zmeškania sa však nevzťahuje na úkony, ktorými sú podávanie daňových priznaní a platenie jednotlivých daní.
- *Daňové kontroly* – navrhovaným opatrením sa prerušujú lehoty na vykonanie daňových kontrol, okrem prípadov, keď je predmetom daňovej kontroly kontrola oprávnenosti nadmerného odpočtu. V takom prípade môže správca dane vydať čiastkový protokol k čiastke, ktorá daňovníkovi s určitosťou patrí.
- V zmysle návrhu zákona sa za *daňový nedoplatok* nepovažuje dlžná suma dane, ktorej lehota splatnosti uplynie počas obdobia pandémie a ktorú daňový subjekt zaplatí alebo odvedie do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie.

2. Oslobodenie tovaru od dovozného cla a od dane z pridanej hodnoty pri dovoze tovaru na podporu obetí živelnej pohromy

V rámci mimoriadnych opatrení vo finančnej oblasti sa navrhuje aj oslobodenie tovaru od dovozného cla a od DPH pri dovoze tovaru na podporu obetí živelnej pohromy. Priznávanie oslobodenia podlieha rozhodnutiu Európskej komisie, ktorá koná na základe žiadosti členského štátu v súlade s postupom pri mimoriadnych udalostiach v stave núdze. Z tohto dôvodu colný úrad až do oznámenia rozhodnutia Európskej komisie pozastaví platenie dovozného cla a dane z pridanej hodnoty pri takomto tovare za podmienky, že sa dovážajúca organizácia zaviaže zaplatiť clo pre prípad, že žiadosti SR Európska komisia nevyhovie.

3. Oslobodenie od správnych poplatkov

Návrh zákona stanovuje podmienky odpustenia správnych poplatkov, ktoré musia byť kumulatívne splnené – podanie je

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.

uskutočnené počas obdobia pandémie a účel podania je zmiernenie negatívnych následkov pandémie.

4. Opatrenia v oblasti dane z príjmov

Vládny návrh zákona mení aj termíny na podanie daňových priznaní k dani z príjmov. Lehota na podanie daňového priznania k dani z príjmov sa posúva na koniec kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie. V rovnakej lehote musí daňovník daň z príjmov aj zaplatiť.

Návrh zákona ponecháva daňovníkom, ktorých posledný deň lehoty na podanie daňového priznania pripadne na obdobie pandémie, možnosť predĺženia lehoty v zmysle príslušných ustanovení zákona o dani z príjmov (o 3 resp. 6 kalendárnych mesiacov). Ak lehota na podanie daňového priznania uvedená v oznámení o predĺžení uplynie počas trvania pandémie, uplatní sa vyššie uvedená lehota konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie.

Návrhom zákona sa ustanovuje výlučne špeciálna lehota na podanie daňového priznania a splatnosť dane. Všetky ďalšie povinnosti určené pre podanie daňového priznania a zaplatenie dane, spôsob podania daňového priznania, osoby povinné podávať daňové priznanie a pod., zostávajú platné, tak ako sú upravené zákone o dani z príjmov (napr. dňom nasledujúcom po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania určenej týmto ustanovením, začína nové preddavkové obdobie).

Z návrhu zákona nie je jednoznačné, v akej výške sa budú platiť preddavky na daň z príjmov najmä u daňovníkov, ktorí priznanie už podali v riadnej lehote do 31. marca 2020. Vzhľadom na retroaktívny posun lehoty na podanie daňového priznania, keďže nový zákon k 31. 3. 2020 ešte nebol schválený, nie je jasné, či títo daňovníci majú naďalej počítať preddavky z daňovej povinnosti roka 2018, alebo počnúc aprílom ich majú platiť vo výške podľa daňovej povinnosti roka 2019. Predpokladáme, že tieto a iné nejasnosti sa ešte budú upresňovať. V prípade, že sa Vás to týka, kontaktujte nás a budeme Vás informovať o aktuálnom stave.

Medializované opatrenie k jednorazovému odpočtu neuplatnených daňových strát nie je predmetom tohto vládneho návrhu zákona.

5. Zmena zákonných lehôt

Navrhované opatrenia v daňovej, colnej a účtovnej oblasti stanovujú vo viacerých prípadoch nové lehoty a podmienky, za ktorých lehoty neplynú, prípadne podmienky odpustenia príslušných sankcií.

Nižšie uvádzame prehľad vybraných lehôt schválených vládou:

	Nová lehota
Podanie daňového priznania k dani z motorových vozidiel za iné ako ročné zdaňovacie obdobie*	koniec kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie
Lehoty v zmysle zákona o účtovníctve vrátane povinnosti uloženia účtovných dokumentov do registra účtovných závierok	koniec tretieho kalendárneho mesiaca po skončení obdobia pandémie alebo lehota na podanie daňového priznania, podľa toho čo uplynie skôr
Podanie daňového priznania k dani z príjmov (vrátane poukázania podielu zaplatenej dane)	koniec kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie
Podanie vyhlásenia o poukázaní podielu zaplatenej dane (ak sa nepoukazuje v daňovom priznaní)	koniec druhého mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie
Vystavenie potvrdenia o zaplatení dane na účely poukázania podielu zaplatenej dane z príjmov	do 15. dňa druhého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie
Hlásenie o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti poskytnutých jednotlivým zamestnancom bez ohľadu na to, či ide o peňažné plnenie alebo nepeňažné plnenie za uplynulé zdaňovacie obdobie, o zrazených preddavkoch na daň, o zamestnaneckej prémii, o daňovom bonuse a o daňovom bonuse na zaplatené úroky	koniec druhého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.

Ročné zúčtovanie dane	koniec kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie
Doručenie dokladu o vykonanom ročnom zúčtovaní	koniec druhého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie
Podanie oznámenia o zrazení a odvedení dane z príjmov poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a zaplatenie dane	koniec kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie

* napríklad daňovník, ktorý sa zrušuje bez likvidácie, s likvidáciou, na majetok ktorého bol vyhlásený konkurz, daňovník, ktorý ukončil podnikanie alebo prerušil podnikanie

Opatrenia v oblasti finančného trhu

Druhou časťou opatrení sú opatrenia v oblasti finančného trhu, medzi ktoré patria aj **opatrenia v oblasti finančnej pomoci**, s cieľom udržať zamestnanosť a prevádzku v malých a stredných podnikoch. Finančná pomoc by mala byť poskytovaná vo forme záruky za úver a/alebo úhrady úrokov z úveru. Poskytovateľom takejto finančnej pomoci bude Ministerstvo financií SR a sprostredkovateľmi pomoci Exportno-importná banka Slovenskej republiky a Slovenská záručná a rozvojová banka, a. s..

Vládny návrh zákona bude prerokovaný v NR SR v skrátenom legislatívnom konaní a jeho účinnosť sa navrhuje dňom vyhlásenia.

Aktuálnu situáciu neustále monitorujeme o ďalšom vývoji vás budeme priebežne informovať.

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.

10 aktuálnych otázok o vplyve DPH na podnikový cash-flow

V súvislosti so situáciou v dôsledku šírenia nákazy COVID-19 sa podnikatelia viac ako inokedy zaoberajú dopadom DPH na peňažné toky, pričom svoju pozornosť zameriavajú najmä na navrhované opatrenia týkajúce sa možnosti odkladu platby daní.

Elvíra Ungerová
eungerova@kpmg.sk
+421 915 758 807

KPMG DAŇOVÉ PORADENSTVO Viac info

Okrem splatnosti dane však môžu byť relevantné aj ďalšie pravidlá v oblasti DPH. Pripomeňme si niektoré z nich na základe otázok, ktoré si podnikatelia v záujme zlepšenia cash-flow v oblasti DPH môžu položiť a to nielen v súčasnej situácii.

1. Môžeme podávať daňové priznanie k DPH za dlhšie alebo naopak za kratšie obdobie?

Zdaňovacím obdobím platiteľa DPH je vo všeobecnosti kalendárny mesiac. Platiteľ sa môže rozhodnúť pre zdaňovacie obdobie kalendárny štvrťrok, ak uplynulo viac ako 12 kalendárnych mesiacov od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom sa stal platiteľom, a za 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov nedosiahol obrat 100 000 eur.

Ak podnikateľ na mesačnej báze podáva daňové priznania, v ktorých pravidelne vykazuje vlastnú daňovú povinnosť na úhradu, môže pri splnení uvedenej časovej a obratovej podmienky zvážiť zmenu zdaňovacieho obdobia z kalendárneho mesiaca na kalendárny štvrťrok. Takúto zmenu musí oznámiť daňovému úradu pri dodržaní pravidiel stanovených zákonom o DPH.

Na druhej strane, ak podnikateľ podáva daňové priznania štvrťročne a vzhľadom na charakter svojich obchodných aktivít pravidelne vykazuje nadmerný odpočet, môže sa vrátiť k zdaňovaciemu obdobiu kalendárny mesiac, a to aj v prípade, ak stále spĺňa obratovú podmienku pre štvrťročné zdaňovacie obdobie.

V tejto súvislosti je tiež na zváženie, či zmena zdaňovacieho obdobia ovplyvní výsledný vzťah k štátnemu rozpočtu, ktorý podnikateľ vo svojich daňových priznaniach pravidelne vykazuje.

2. V daňových priznaniach k DPH pravidelne vykazujeme nadmerný odpočet. Máme nárok na jeho skoršie vrátenie?

Daňový úrad vráti nadmerný odpočet skôr ako pri uplatnení základných pravidiel podľa § 79 ods. 1 zákona o DPH, ak sú splnené zákonom stanovené podmienky. Daňový úrad vráti nadmerný odpočet do 30 dní od uplynutia lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie, v ktorom nadmerný odpočet vznikol, ak:

- zdaňovacím obdobím platiteľa je kalendárny mesiac,
- platiteľ bol platiteľom najmenej 12 kalendárnych mesiacov pred skončením kalendárneho mesiaca, v ktorom nadmerný odpočet vznikol, a

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.

- platiteľ nemal v období 6 kalendárnych mesiacov pred skončením kalendárneho mesiaca, v ktorom nadmerný odpočet vznikol, daňové nedoplatky a colné nedoplatky voči daňovému úradu a colnému úradu a nedoplatky na povinných odvodoch poistného podľa osobitných predpisov v súhrne viac ako 1 000 eur.

Ak platiteľ DPH spĺňa uvedené podmienky, skoršie vrátenie nadmerného odpočtu si môže uplatniť zaškrtnutím príslušného políčka vo formulári daňového priznania k DPH.

3. Plánujeme sa dohodnúť s odberateľom tovaru alebo služby, že budeme požadovať platbu vopred, t. j. ešte pred uskutočnením samotného dodania. Ako to ovplyvní deň vzniku daňovej povinnosti?

Pri samotnom zaslaní požiadavky na vykonanie platby vopred, t. j. ešte pred dodaním tovaru alebo služby, daňová povinnosť k DPH nevzniká. V prípade prijatia platby pred dodaním tovaru alebo služby vznikne daňová povinnosť dňom prijatia platby.

4. Ovplyvňuje dohodnuté fakturačné obdobie pri opakovane dodávaných tovaroch a službách deň vzniku daňovej povinnosti?

Ak sa dodanie tovaru alebo služby v tuzemsku uskutočňuje opakovane (ako napríklad služba prenájmu nehnuteľnosti), považuje sa tovar alebo služba za dodanú najneskôr posledným dňom obdobia, na ktoré sa platba za opakovane alebo čiastkovo dodávaný tovar alebo službu vzťahuje.

Takto sa deň dodania určí v prípade, ak je dohodnutá platba za opakovane dodávaný tovar alebo službu za obdobie kratšie ako 12 kalendárnych mesiacov.

Napríklad, ak podnikateľ, platiteľ dane, prenajal nehnuteľnosť (obchodné priestory) v SR druhému podnikateľovi s DPH, pričom z uzavretej zmluvy o prenájme vyplýva, že príjemca služby prenájmu má zaplatiť za prenájom do 15 dní po skončení každého kalendárneho polroka, ide o opakovane poskytované služby s polročným obdobím. Dňom dodania služby je najneskôr posledný deň obdobia, na ktoré sa platba za opakovane dodávanú službu vzťahuje. Dňom dodania, a teda dňom vzniku daňovej povinnosti je najneskôr posledný deň každého kalendárneho polroka.

Za opakované dodanie tovaru alebo služby sa na účely týchto pravidiel považuje dodanie rovnakého druhu tovaru alebo služby v opakovaných dohodnutých lehotách.

5. Faktúry za nadobudnutie tovaru z iného členského štátu EÚ prijímame s oneskorením. Má táto skutočnosť vplyv na uplatnenie práva na odpočítanie DPH?

Daňová povinnosť pri nadobudnutí tovaru v tuzemsku z iného členského štátu vzniká:

a) v 15. deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, keď sa uskutočnilo nadobudnutie tovaru, alebo
b) dňom vyhotovenia faktúry, ak táto bola vyhotovená pre nadobúdateľa tovaru skôr.

Právo na odpočítanie DPH však možno uplatniť až po prijatí faktúry od dodávateľa z iného členského štátu EÚ.

Ak teda odberateľ, slovenský platiteľ dane, dostane faktúru od dodávateľa z iného členského štátu EÚ s oneskorením, môže mu vzniknúť povinnosť vykázať daňovú povinnosť a zaplatiť daň skôr ako bude môcť uplatniť jej odpočítanie. Takáto situácia vedie k negatívnym dopadom na podnikový cash-flow.

Dôležitá je preto komunikácia s dodávateľom a nastavenie spoľahlivých procesov pre obeh dokumentácie medzi dotknutými zmluvnými stranami, s cieľom zabezpečiť včasné prijatie faktúry a tým aj neutrálny vplyv transakcie na výslednú daňovú povinnosť.

6. Máme priestor na zavedenie interných opatrení na rýchlejšie alebo dodatočné uplatnenie odpočítania DPH z prijatých faktúr?

Platiteľ DPH si môže uplatniť právo na odpočítanie dane z prijatých faktúr za tuzemské dodania tovaru a služieb v ktoromkoľvek zdaňovacom období kalendárneho (hospodárskeho) roka, najskôr však v zdaňovacom období, v ktorom právo na odpočítanie dane vzniklo a najneskôr v poslednom zdaňovacom období kalendárneho (hospodárskeho) roka, v ktorom

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.

vzniklo právo na odpočet dane, ak do uplynutia lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie, v ktorom uplatňuje právo na odpočítanie dane, má faktúru od dodávateľa z tuzemska.

Podnikateľ môže zvážiť, či v rámci interných procesov existuje priestor na uľahčenie a zefektívnenie evidencie prijatých faktúr, ich spracovania, kontroly a schvaľovania, aby nedochádzalo k neodôvodnenému odďaľovaniu ich „zahrnutia“ do daňového priznania k DPH, a teda aj k neskoršiemu uplatneniu odpočítania DPH z týchto faktúr.

Ak eviduje „nezahrnuté“ faktúry z predchádzajúceho kalendárneho resp. hospodárskeho roka, z ktorých si už v bežnom roku nemôže uplatniť odpočítanie DPH, je vhodné nárokovať si jej odpočítanie čo najskôr prostredníctvom dodatočného daňového priznania.

7. Evidujeme preplatok na DPH na základe podaného dodatočného daňového priznania k DPH so znížením daňovej povinnosti. Musíme ešte vykonať ďalšie kroky pre jeho vrátenie?

Vzniknutý preplatok na DPH správca dane nevráti na účet platiteľa dane automaticky. Ak preplatok na DPH nemožno použiť na úhradu nedoplatkov na dani, splatného preddavku na daň alebo nedoplatku na cle a iných platbách, správca dane preplatok vráti na základe podanej žiadosti v lehote do 30 dní od jej doručenia.

8. Kúpili sme tovar v iných členských štátoch EÚ s daňou príslušného štátu na účely svojho podnikania. Musíme čakať do konca roka, aby sme mohli požiadať o vrátenie tejto dane?

Žiadosť o vrátenie dane z iného členského štátu EÚ možno podľa Smernice Rady 2008/9/ES podať za obdobie najmenej troch po sebe idúcich kalendárnych mesiacov v rámci jedného kalendárneho roka a najviac za obdobie jedného kalendárneho roka. Žiadosť týkajúca sa zvyšku kalendárneho roka môže zahŕňať obdobie kratšie ako 3 kalendárne mesiace.

Ak sa žiadosť o vrátenie dane vzťahuje na obdobie vrátenia dane, ktorým je kalendárny rok alebo zvyšok kalendárneho roka, suma nárokovanej DPH musí byť najmenej 50 eur (ekvivalent v národnej mene). Ak sa žiadosť o vrátenie dane vzťahuje na obdobie vrátenia dane, ktoré je kratšie ako jeden kalendárny rok, ale nie kratšie ako tri kalendárne mesiace, suma DPH, ktorej vrátenie sa požaduje, nesmie byť menej ako 400 eur (ekvivalent v národnej mene).

Je však potrebné rešpektovať aj prípadné obmedzenia členského štátu vrátenia dane.

9. Odberateľovi vrátime fakturovanú sumu alebo jej časť, keďže došlo k úplnému alebo čiastočnému zrušeniu dodávky tovaru alebo služby resp. k úplnému alebo čiastočnému vráteniu dodávky tovaru. Ako DPH odvedenú daňovému úradu získame späť?

Za uvedených okolností platiteľ dane opraví (zníži) základ dane. Rozdiel medzi pôvodným základom dane a opraveným základom dane a rozdiel medzi pôvodnou daňou a opravenou daňou sa uvedie v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie, v ktorom sa vyhotovil doklad o oprave základu dane, s určitými výnimkami. Lehota na vystavenie tohto dokladu je 15 dní od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom nastala skutočnosť rozhodná pre vykonanie opravy základu dane (zrušenie dodávky tovaru alebo služby, vrátenie dodávky tovaru).

10. Máme možnosť odvádzať DPH do štátneho rozpočtu až vtedy, keď nám faktúru uhradí odberateľ?

Podnikatelia môžu odvádzať DPH do štátneho rozpočtu až vtedy, keď im uhradí faktúru ich odberateľ, na základe uplatnenia osobitnej úpravy podľa § 68d zákona o DPH. Táto osobitná úprava je zameraná na malé firmy – pre jej uplatňovanie sa môžu rozhodnúť len platitelia dane usadení v tuzemsku, ktorí spĺňajú zákonom ustanovené podmienky:

- ročný obrat nižší ako 100 000 eur za predchádzajúci kalendárny rok a v prebiehajúcom kalendárnom roku odôvodnene predpokladajú, že nedosiahnu obrat 100 000 eur,
- nebol na nich vyhlásený konkurz alebo nevstúpili do likvidácie.

*****

Ako je zrejmé z praktických dopadov uvedených pravidiel, nastavenia procesov v oblasti DPH môžu mať nezanedbateľný vplyv na podnikový cash-flow a v neposlednom rade aj na administratívne náklady podnikateľov.

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.

LinkedIn | YouTube | Facebook | Instagram

www.kpmg.sk
Tel.: +421 2 59984 111

Informácie tu uvedené majú všeobecný charakter a nevzťahujú sa na okolnosti žiadnej konkrétnej fyzickej alebo právnickej osoby. Hoci našou snahou je poskytnúť presné a aktuálne informácie, ich aktuálnosť nemôžeme zaručiť aj v budúcnosti. Neodporúčame konať na základe týchto informácii bez príslušnej profesionálnej rady a dôkladnej analýzy konkrétnej situácie.

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.